

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 199 — Štev. 199

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 10, 1941 — PETEK, 10 OKTOBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NEMCI NAZNANJAJO ZMAGE

DR. OTTO DIETRICH JE PO OBISKU PRI HITLERJU, ČASNIKARJEM NAZNANIL, DA JE ODPOR RUSOV ZLOMLJEN

Ako so nemške trditve o velikih uspehih na ruski fronti resnične, tedaj bo Hitler kmalu zagospodaril celi Evropi. Na fronti se je nekaj časa mudil ravnatelj časnikarskega urada dr. Otto Dietrich in se je tri in pol ure razgovarjal s Hitlerjem, nato pa se je z aeroplanom pripeljal v Berlin ter časnikarskim poročevalcem zaklical: "Opor Sovjetske unije, ki je zadnja in največja ovira 'novega reda' na kontinentu, je bil zdrobljen!"

Posebno je poudaril naslednja tri "dejstva":

1. Zadnje popolne sovjetske armade pod poveljstvom maršala S. Timošenkina so zaprele v dveh krogih in bodo popolnoma uničene.
2. Na jugu so bile armade maršala Buddenya vržene nazaj in edina ovira za popolno nemško zasedbo Ukrajine je vprašanje, kako naglo morejo vojaki goniti stroje.
3. Jedro armade maršala Klemenčija E. Vorošilova je zaprto v Leningradu in ne more preprečiti nemškega prodora proti vzhodu.

Rusi vstavili prodiranje proti Moskvi

Medtem ko rusko vojno poveljstvo priznava, da so Nemci v prvih 24 urah skrajno vročih bojov dosegli nekaj uspehov in južnem delu osrednje fronte, trdijo Rusi, da so popolnoma vstavili silovito prodiranje proti Moskvi.

"Po našem umiku iz Orela se naša črta ni premenila," pravi poročilo.

Nemci s posebno veliko silo pritiskajo proti Vjazni na severu, ter na obeh straneh Bryanska na jugu. Obadva prodiranja sta obrnjena proti Moskvi. Velika nevarnost proti Bryansku, kajti Nemci silovito napadajo severno od Bryanska pri Pesčeni, na jugu pa je del armade, ki je zavzela Orel obrnil svoj pritisk proti severu in že došel do reke Žizore. S tema operacijama skušajo Nemci Bryansk obkrožiti. Ostali del armade v Orlu pa je pričel prodirati dalje proti vzhodu, toda Rusi so ga skoro popolnoma uničili.

Rusko poročilo s fronte pravi, da so sedaj v teku srčiti boji na življenje in smrt. Rdeča armada, ki se je umaknila iz Orela v nove postojanke, pa je kmalu pričela s protinapadi.

Poznejša poročila naznanjajo, da je bila nemška ofenziva na tem kraju popolnoma ustavljena, vstavljena pa je šlo tudi prodiranje na vsaki drugi nti.

ZIVELA FRANCJA!

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill pije na zd ravne štirih francoskih dečkov, ki so pobegnili iz Francije. Desno od Churchilla stoji njegova soproga.

Winston Churchill pije na zd ravne štirih francoskih dečkov, ki so pobegnili iz Francije. Desno od Churchilla stoji njegova soproga.

VIERECKA SO ARETIRALI

Pomožni generalni pravdnik ga je označil kot ogroževalca narodne varnosti. — Na leto je imel štirideset tisoč dolarjev dohodkov.

V sredo zjutraj so uradniki justičnega departmanta aretirali v New Yorku Georgea Sylvestra Vierecka, ameriškega dopisnika nekega nemškega lista.

Dokler ni vlada razpustila Nemškega turističnega informacijskega urada in Nemške informacijske knjižnice, je bil Viereck zaposlen v teh dveh uradih.

Aretiran je bil na podlagi obtožbe washingtonske veleposlaništva. Zvezni komisar Isaac Platt ga je pridržal pod varščino 20 tisoč dolarjev. Ker te vsote ni imel na razpolago, ga bodo odpeljali k nadaljnjim zaslišanjem.

Panamski predsednik pobegnil

V Panami je bila večeraj izvečena nekrvava revolucija, ko so oni voditelji naroda, ki zagovarjajo demokracijo, prevzeli vladno, predsednik dr. Arnulfo Arias, ki je bil naklonjen Nemcem, pa je pobegnil z aeroplanom na Kubo.

Predsedniško mesto je takoj prevzel Ernesto Jaen Guardia, bivši poslanik v Mehiki, ki je takoj sestavil kabinet, nato pa odstopil. Novi kabinet je nato izvolil za predsednika Ricardo Adolfo de la Guardia, ki je vočil zaroto proti dr. Ariasu in je strmoglavil njegovo vladno ob 11 dopoldne.

Bridgesova zadeva

Generalni pravdnik Francis Biddle je rekel, da bo justični departament šele tekom dveh mesecev odločil glede deportacije znanega delavskega voditelja Harrija Bridgesa. Če bo razsodil justični departament proti njemu, bo Bridges skoro gotovo spravili svojo zadevo pred sodišča ter jo skušal prignati do najvišjega sodišča. To bo trajalo še najmanj dve leti.

v zvezno glavno mesto.

Tekom zaslišanja pred komisarjem Platom je rekel pomožni generalni pravdnik, general William Power Maloney, da je Viereck eden najbolj znanih propagandistov na svetu ter da resno ogroža narodno varnost.

Maloney je predlagal varščino v znesku \$25,000, češ, da zasluži Viereck na leto najmanj štirideset tisoč dolarjev.

Obtožnica proti njemu vsebuje pet točk. Med drugim je tudi obtožen, ker se ni registriral pri vladi kot agent tuje države.

Pridelek bombaža

Poljedelski departament poroča, da bo letošnji pridelek bombaža znatno večji kot se je pred nekaj tedni splošno domnevalo.

Letos bodo pridelali 11 milijonov 61 tisoč bal bombaža, dočim je znašal lanski pridelek nad 13 milijonov bal.

Od leta 1930 do 1939 je znašal povprečni letni pridelek 13 milijonov 200 tisoč bal. Poljedelski departament zaključuje svoje poročilo s besedami: — Ker potrebujemo dežela za svoje lastne potrebe na leto 10 milijonov 500 tisoč bal bombaža, ga bo navzlic manjši letini še vedno nekaj ostalo.

Kompanijska unija

Med delavci v ladjedelnicah v Kearny, N. J., se je pojavila agitacija za ustanovitev "kompanijske unije."

Okrajni klerik Gustav Bach v Jersey City je bil že naprosen, naj sestavi inkorporacijske listine.

V ladjedelnicah je zaposlenih 17 tisoč delavcev, ki so meseca avgusta štrajkali, nakar je vlada podredila vodstvo podjetja mornariški upravi.

Norvežani pobijajo konje

Norvežani so pričeli na debelo pobijati konje, ko so Nemci zaplenili 1500 težkih konj za svojo armado. To se je izvedelo, ko so norveški listi objavili seznam kmetov, ki so bili aretirani in kaznovani, ker so rajši pobili svoje konje, kot pa bi jih izročili nemškim vojaškim oblastim.

Norvežani imajo zelo težke za razno vprego in tudi za obdelovanje svojega polja. Ker pa so vedeli, da bodo Nemci njihove konje rabili za rusko-nemško fronto, so jih rajši pobili.

Pomagajte vladi v tej narodni stiski. Zgradite obrambno steno s tem, da kupujete Defense Savings Bonds in tudi Stamps.

Kupite Defense Bonds in Stamps!

S fronte dela in kapitala

WPA delavcem bo zvišana plača

Po precej dolgi konferenci s predsednikom Rooseveltom je izjavil WPA komisar Howard O. Hunter, da bo najbrže že prihodnje dni WPA delavcem plača zvišana.

WPA ima še nekaj nad en milijon oseb zaposlenih pri najrazličnejših projektih.

WPA delavci zaslužijo približno po šestdeset dolarjev na mesec, kar je pa z ozirom na današnjo in vedno naraščajočo draginjo dosti premalo.

Šest tisoč avtnih delavcev počiva

V South Bend, Ind., počiva šest tisoč delavcev Studebaker korporacije, kar je posledica stavke v Midland Steel Products tovarni v Clevelandu, kjer izdelujejo ogrinja za kare.

Studebakerjevi delavci bodo imeli neprostovoljne počitnice, dokler ne bo stavka pri Midland Steel uravnana.

Važen dogovor med unijo in Fordom

Vodstvo detroitske krajevne organizacije CIO avtnih delavcev poroča, da je odvrnilo Fordovo družbo od sklepa, ki bi imel usodne posledice za dvajset tisoč delavcev.

Urad produkcijske uprave, ki mu načelujeta Knudsen in Hillman, je, kakor znano, znatno omejilo produkcijo privatnih kar, vsled česar je Ford sklenil odpustiti dvajset tisoč delavcev.

Na prigovarjanje unije se je Fordova družba premislila ter jih bo odpustila le 5400. Med njimi jih je 2400, ki niso zaposleni v fabrikijski panogi Fordovih tovarn ter niso člani unije. To so takozvani "poskusni" delavci, ki niso še šest mesecev v Fordovi službi, ne pripadajo uniji ter nimajo nikakih starostnih pravic.

V Fordovi River Rouge tovarni je običajno zaposlenih 80 tisoč delavcev. Lani je tovarna izdelala meseca avgusta, septembra, oktobra in novembra 182.800 privatnih kar, zaradi odredbe produkcijske uprave bo pa morala letos v teh mesecih znižati produkcijo na 151 tisoč 845 kar. Lamskega decembra je proizvedla tovarna 78 tisoč 300 kar, dočim znaša postavno določena kvota za letošnji december le 38 tisoč 8 kar.

Iz istega razloga bodo morali precej delavcev odpustiti tudi General Motors, Chrysler, Hudson in Packard.

Policija rešila delavca

V Cortland, N. Y., stavkajo delavci pri Wickwire Brothers Steel Mill. Ko se je večeraj vračal neki delavec iz tovarne, so začeli piketi kričati nanj. Pognil je nož, kar jih je še bolj razjarilo. Obkolili so ga in bi ga gotovo pretepli, če bi ga policija pravočasno ne rešila.

Program konvencije A. F. of L.

"Neodgovorne" stavke morajo biti na vsak način preprečene. — Podjetja, ki nimajo vojnih naročil, morajo biti zaščitena. — Razširjenje in pospeševanje stanovanjskega programa.

Konvencija ameriške delavske federacije je odobrila konvencijni program, sestojec iz sedmih točk, ki se pa vse tičejo vojne krize:

V svrhu preprečenja "neodgovornih" štrajkov, bo treba disciplino v delavskih unijah znatno poudariti.

Delavstvo naj sodeluje pri vseh problemih, ki so se razvili iz takojmenovanega prioriteta programa, kateri določa, da ima glede nabave potrebne materijale in v vseh drugih ozirih prednost vojna industrija. To je velik udarec za podjetja, ki nimajo vladnih naročil.

Taka podjetja naj bodo primerno zaščitena, da jim ne bo treba odpuščati delavcev ter s tem večati nezaposlenost, in da jim bo mogoče tudi v prihodnje neovirano obratovati.

Za vojno industrijo je treba izvežati nove delavce, stare delavce pa naučiti modernejših metod.

Razširjenje delavskega stanovanjskega programa.

Preprečenje inflacijske nevarnosti potom zvezne kontrole nad cenami, nikakor pa ne nad plačili.

Na mirovni konferenci, ki bo sledila sedanji vojni, naj bo zastopano tudi delavstvo ter naj bo urejeno vse potrebno za velike stanovanjske projekte in za preprečenje nezaposlenosti po zaključenem oboroževanju.

Stroga delavska kontrola nad zakonskimi odredbami, da ne bo mogoče na račun narodne obrambe nikomur nakopiti ti prevleke bogastva.

"American Federationist", glasilo Delavske Federacije, se peča s temi točkami v daljšem uvodniku ter pravi med drugim sledeče:

— Naravno obrambna produkcija je dosegla približno četrtno skupne industrijske produkcije. Koncentrirana je v maloštevilnih velikih tovarnah. Tretino vseh armadnih in mornariških naročil je dobilo šest velikih kompanij, ostali dve tretini pa 56 manjših podjetij.

— Nezaposlenost se širi. Vladni uradniki so mnenja, da bo vsled prednostnega sistema, ki ga je deležna vojna industrija, izgubilo do konca leta v privatnih industrijah dva milijona oseb delo.

Unija protestira

V General Motors tovarni v Linden, N. J., je zaposlenih pettisoč delavcev. Ker bo vsled morala tovarna znatno skrajšati produkcijo privatnih kar, preiti nevarnost, da bo še pred decembrom odpuščenih dva tisoč delavcev. Umevno je, da se je vsled tega pojavilo med delavstvom splošno ogorčenje.

Včeraj so sklicali veliko zborovanje ter ob tej priliki zahtevali, naj začne General Motors v Linden izdelovati vojaške avtomobile.

Protestna stavka

CIO United Rubber Workers so odredili štirindvajseturno protestno stavko v petih akronskih tovarnah F. B. Goodrich Tire and Rubber Co., ker so družbini stražniki pretepli nekega organizatorja in njegovo ženo.

Raje tožba nego štrajk

AFL Hat, Cap and Millinery Workers International unija v Philadelphiji se je zavedala, da bi stavka ovirala produkcijo vojaških čepic, zato je pa raje vložila tožbo proti King Kard Overall Company, da izsili delavsko pogodbo.

Pravni zastopnik unije je rekel, da naj bo drugim unijam za vzgled, kajti s štrajki ni mogoče vsega doseči. V mnogih slučajih more sodišče delavcu mnogo več pomagati kakor pa štrajk.

Tožitelj ni uspel

V Clevelandu sta Tom H. Girdler, predsednik, in H. B. Carpenter, podpredsednik Republic Steel Corporation, zmagala v procesu, ki ga je nameril proti njima John Solanics, član CIO unije jeklarjev.

Solanics je tožil industrijalca za petdeset tisoč dolarjev odškodnine. Leta 1937 so kompanijski policisti vdrl v unijski urad.

Solanicsa je zastopal odvetnik CIO unije, ki je vložil priziv. Z zadevo se bodo potemtakem bavile še višje sodniške instance.

Proces je vzbudil splošno zanimanje. Med poslušalci je bilo posebno dosti delavcev.

Stavka pri vladnem skladišču

Člani AFL unije razvažalcev so proglasili stavko pri San Jacinto ordonančnem skladišču, katera bo veljalo osem milijonov dolarjev.

Tozadevno poročilo je došlo iz Houstona, Texas.

R. B. Crawford, poslovni vodja unije razvažalcev, je rekel, da je zapustilo delo nad pol drugi tisoč delavcev. Med njimi so tudi člani drugih unij.

Stavka je bila proglašena, ker r kontraktirji Hubbard, Knutson in Mitchell niso hoteli priznati lokalne unije kot zastopnice razvažalcev pri kolektivnih pogajanjih. Temu nasproti pa zatrjujejo kontraktirji, da je samo pet tisoč razvažalcev organiziranih.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lipeha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; na pol leta \$3.—; na štiri leta \$18.—. Za New York za celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50. Za inosestrstvo za celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniški sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1242

SE O NEUTRALNOSTNI POSTAVI

Splošno znano je, da je Hitler mnogo svojih takomimovanih "političnih uspehov" samo vsled tega dosegl, ker ni niti malo vpošteval določb narodnega in mednarodnega prava. Že splošno je bilo njegovo načelo: "Edinole tisto je prav in pravično, kar nemškemu narodu koristi!"

To Hitlerjevo načelo spravlja vsako pravico ljubno državo, ter seveda tudi Združene države v jako neugoden položaj.

Ako se bokaš, ki strogo izpolnjuje vsa pravila rokoborbe, bori slepo udirajočim nasprotnikom, ne menim se za roben opomin, bo slabo opravil.

Vlada Združenih držav ima pa opravka že z dosti hujšim nedostatkom. V ameriški zbirki postavi je posebna postavka, ki je skoro edinole Hitlerju v prid. To je nevtralnostna postavka iz leta 1935 ter je izkazala nacijem v njihovi napadalni vojni že nesteto uslug.

Pomisli! Je treba, da je po mednarodnem pravu prepovedana vojna s podmornicami, kakoršno je svoječasno vodil nemški kaiser in kakšno se zdaj Hitler poslužuje.

Mednarodno pravo določa — tudi Hitler se je bil pred šestimi leti ob neki priliki sklical na to določbo — da sme poveljnik podmornice napasti trgovsko ladjo le v slučaju, če se prepriča, da prevaža vojno kontrobando. Pred torpediranjem mora spravit na varno vse potnike in posadko.

Nemški kaiser je bil januarja leta 1917 prvi začel po ljudskem pravu nedovoljeno vojno s podmornicami. Takrat je kratkoma izjavil, da bo dal potopiti vse ladje, ki se bodo pojavile v gotovem vodovju.

Z ozirom na to je ameriški kongres pred petimi leti uveljavil neobčajno postavko, s katero je enostavno prepovedal plovbo ameriških ladij po vodovju vojskujočih se držav.

Nepraktičnost te postavke se je kaj kmalu izpričala. Ob izbruhu druge svetovne vojne in do junija 1940 je bila Italija nevtralna.

Ameriške ladje so smele pluti preko Atlantika v Sredozemsko morje, niso se pa smele približati Angliji ali nevtralnemu Irski ter istotako ne Holanški, Belgiji, Danski ali Švedski, kajti vodovje teh držav je spadalo v nemško vojno zono.

Kakšno vlogo je igrala nevtralnostna postavka v vojni na Daljnem istoku, je razvidno iz naslednjega:

Kot znano, ni Japonska nikdar napovedala Kitajski vojno, pač je pa vedno poudarjala, da s svojim vojaštvom, topovi in letali le "urejuje" razmere na kitajskem ozemlju.

In čemu to? Japonci so potrebovali ameriški vojni material, ki bi ga jim pa Amerika po nevtralnostni postavi ne smela pošiljati, če bi bili napovedali Kitajski vojno.

Tudi Kitajska ni napovedala Japonski vojne, ker jih je bilo treba ameriškega orožja in potrebnih.

Potemtakem je od Kitajcev in Japoncev odvisno, kdaj sme Amerika uporabiti svojo postavko in kdaj ne.

Kongresnikom je treba priznati, da so skušali leta 1935 ukreniti vse za preprečitev strahot, ki so se začele po štirih letih pojavljati. Zaaj je seveda prepozno, in postavka je Združenim državam bolj škodljiva nego koristna.

Za slučaj njenega preklica, bodo določbe mednarodnega prava zopet veljavne v okrilju ameriške ustave in ameriških postav.

Prekle nevtralnostne postavke bi razsvetlil marsikatero evropske možgane, mogoče se celo v Hitlerjevi bližini.

S tem bo dovolj jasno dokazan, da se ameriški narod, predsednik, vlada in kongres pod nobenim pogojem nočejo vkloniti nepostavni brutalni sili.

RAZGLEDNIK

Kaj čakamo?

Vsak dan beremo o grozodejstvih, ki jih uganjajo Hitlerjevi pandurji po naših krajih v Jugoslaviji in še posebno v Sloveniji. Sem in tam kdo od svojih ljudi prejme pismo, ki popisuje strahote, ki jih mora prenašati naš narod, toda marsikaj in sicer najstrašnejše je v takih pismih izpnošeno, ker so strogi cenzorji z vso vnemo na delu. Kar iz takih pism in drugih poročil, ki prihajajo do nas, izvemo, je komaj stotinka tega, kar naš narod v resnici trpi.

Slovenski ministrski predsednik v jugoslovanski vladi v Londonu dr. Miha Krek je zadnji turek poročevalcu newyorškega lista "Tribune" podal izjavo, v kateri je rekel, da mora slovenski narod vsled Hitlerjevega povelja znanstveni policijski Gestapo prenašati strahovito trpljenje in nepopisne muke. Hitlerjevo povelje jasno kaže, da je njegov namen slovenski narod popolnoma iztrebiti s površja zemlje. Hitler je ukazal, da mora biti do konca julija 283.000 Slovencev poslanih na Hrvaško in v Srbijo in nad 60.000 jih je že bilo pregnanih iz njihovih domov.

Iz Maribora, Celja in Ptujja so bili poslani neznanokam skoraj vsi Slovenci. Po okoliščini pa je Gestapo pobrala vse mlade fante in dekleta in jih poslala v Nemčijo v prisilno delo.

"Hitler mora visoko izobražen evropski narod v 20. stoletju," je rekel dr. Krek, "in 1.500.000 Slovencev trpi strahovite muke pod sovraštvom 80.000.000 Nemcev. Slovenci vpijejo na pomoč, ko umirajo."

Tak je tedaj položaj našega naroda v naši stari domovini.

Kaj pa mi? — Kratke odgovor: Držimo roke križem!

Stresli smo se ob prvih žalostnih novicah, krikliha nam je duša in preklinjali smo njegga, ki je povzročil vse to gorje našemu narodu. Ko smo se v ožjem krogu o tem razgovarjali, smo pričeli premišljevat, kaj in kako bi bilo mogoče pomagati našim nesrečnim ljudem.

Vsakdo izmed nas je čutil usmiljenje do trpečih ljudi in vsak je trdno sklenil, da bo pomagal po svojih močeh. In res: naš narod se je odzval klicu trpečih. Pomagajmo, pomagajmo! je bilo slišati od vsepo.

Čast našim podpornim organizacijam, ki so se zavzele za to plemenito idejo pomagati našemu zaslužnemu narodu. Sestali so se zastopniki naših poglavitnih podpornih organizacij in objavili svoje sklepe s pozivom, da vsakdo prihliti na pomoč. Brali smo članke po raznih naših časopisih in povsod smo brali isto: Pomagajte!

Pa kaj so dosegli vsi ti pozivi? Do sedaj še prav nič!

Vsakdo je bil prepričan, da bomo takoj, ko bo končano polletje in se bo pričela doba raznih prireditve, pričeli na vse kriplje delati na to, da v čim najkrajšem času zberemo sklad za prvo in najnujnejšo pomoč našim trpečim bratom.

Pa nič! Zakaj čakamo, zakaj čincamo, zakaj spimo? Pomagaj takrat, kadar je kjo pomoči potreben, kadar se nahaja v najhujši stiski. Kadar potreba, stiska mine, je pomoč prepozna, nepotrebna.

Sedaj je naš narod križan, na tleh leži poteptan, sedaj potrebuje pomoči, jutri bo pomoč mogoče že — prepozna.

Zima je pred vrati. Kaj čaka naše ljudi v hudi zimi, brez živil, brez obleke, brez doma, si more vsakdo misliti.

Mi pa kličemo "Pomoči!" pa ničesar ne storimo.

Zbudimo se, zavzemimo se, da gremo takoj na delo, da našim trpečim bratom TAKOJ pomagamo!

Naše podpirne organizacije bi se morale v tem trenutku, ko je priklopila stiska našega naroda do viška, zlasti se, ker so vzele v svojo roko pomožno akcijo, zavedati, da je njih sveta dolžnost, da nudijo prvo pomoč. Denar, ki ga oskrbuje, je zbral naš delavski narod, ki je brez vsakega cincaja pripravljen prihliti svojim trpečim bratom na pomoč.

Naše podpirne organizacije imajo trdno denarno podlago, za seboj pa tisoče in tisoče svojih članov, ki so pripravljeni pomagati in prineesti žrtve.

Zakaj se ne bi tedaj te organizacije zavzele, da odločijo za prvo nujno pomoč nekaj deset-tisočakov? Svojim članom naj razpišejo posebni asessment po 10 centov na mesec, kar je za vsakega malenkostna vsota, ki jo bo vsakdo mogel zmagovati in pri tem nikdo ne bo mrmral, saj vendar bo nosil v sebi misel, da pomaga s tem majhnim prispevkom svojemu bratu. Na

SLOVENCII

NAJBOLJ POPOLNA ZALOGA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČ DOBITE PRI

JOHN MARSICH, Inc.
463 WEST 42nd STREET
NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Nemška rasa.

Kot znano, je vse časopisje v zasednem ozemlju pod strogo nemško kontrolo. Listi smejo objaviti le tla Berlina prihajajoče vesti, ki pa seveda ne morejo biti niti resnične, niti zanesljive, ker jih fabricira Hitlerjev propagandni šef Goebbels.

razmer v Evropi. Po k boljše bodočnosti je le pot dejanskega kršanstva.

Nepravno je neki holanški list objavil na prvi strani naslednjo "senzacionalno" novico:

"Henry Ford ima na svojih karah znamenje 'V-8'. Ford je potemtakem povzročitelj 'V' kompanije, ki so se je zavzniki, oprijeli kot zadnje bilke. Kampanja se pa ni obnesla, in 'V' ne pomeni več zmage Anglije, pač pa njen poraz. Zaradi tega je dal predsednik Roosevelt aretirati Henryja Forda, povzročitelja nesrečnega 'V' znamenja."

Tega seveda ne verjame nihče v Evropi, z izjemo Goebbelsa, ki je to nesmisel iz rokava potegnil.

Značilno je, da je Goebbels pri tem prezrl razliko med demokracijo in diktaturo.

Demokracija je namreč pravna država. Četudi je predsednik najvišji uradni dežel, četudi je vrhovni poveljnik vse oborožene sile, ne sme — kar meni nič, tebi nič — orediti aretacije tega ali onega.

Diktator Hitler pa ne odreja samo aretacij, pač si je pa pri lastni tudi pravico nad življenjem in smrtjo vsake podjarmljene osebe.

V diktaturi ni nihče varen svojega življenja, dočim so bile vse druge osebe svobodne v diktaturah že zdavnaj odpravljene.

V svojem izmišljenem poročilu je Goebbels nehoti povelil predsedniku oblast, kakršne se njegov mojster Hitler že leta in leta s pridom poslužuje.

Zahvalni dnevi.

Kakor kaže, bo ta letos v Ameriki spet dva Zahvalna dneva: 20. in 27. novembra. Ker ni postavno določeno, da bi moral biti praznik — Zahvalni dan — baš zadnji četrtlet novembra, dasi je to že od nekdanj precej vzkorenjena navada, je predsednik zadnja leta premaknil praznik na predzadnji četrtlet v novembru.

Ljudje za Zahvalni dan precej potrošijo, dočim so od zadnjega četrtka v novembru do Božiča le dobri trije tedni.

Predsednik je ustregel želji trgovcev, ter to razdobje za teden podaljšal, da ima javnost za božične nakupe cel mesec dni časa.

Nekateri bodo navzlic predsednikov odredbi praznovali zadnji četrtlet, kar je pa nazadnje stranskega pomena.

Sicer pa dva Zahvalna dneva na leto nista preveč, ampak pristopinšestdeset bi jih moralo biti.

Vsak dan sproti bi se namreč moral vsak prebivalec Amerike z največjo hvaležnostjo zavedati dejstva, da mu je dana živeti v tej teželi svobodi.

Nedavno je neki holanški list objavil na prvi strani naslednjo "senzacionalno" novico:

"Henry Ford ima na svojih karah znamenje 'V-8'. Ford je potemtakem povzročitelj 'V' kompanije, ki so se je zavzniki, oprijeli kot zadnje bilke. Kampanja se pa ni obnesla, in 'V' ne pomeni več zmage Anglije, pač pa njen poraz. Zaradi tega je dal predsednik Roosevelt aretirati Henryja Forda, povzročitelja nesrečnega 'V' znamenja."

Tega seveda ne verjame nihče v Evropi, z izjemo Goebbelsa, ki je to nesmisel iz rokava potegnil.

Značilno je, da je Goebbels pri tem prezrl razliko med demokracijo in diktaturo.

Demokracija je namreč pravna država. Četudi je predsednik najvišji uradni dežel, četudi je vrhovni poveljnik vse oborožene sile, ne sme — kar meni nič, tebi nič — orediti aretacije tega ali onega.

Diktator Hitler pa ne odreja samo aretacij, pač si je pa pri lastni tudi pravico nad življenjem in smrtjo vsake podjarmljene osebe.

V diktaturi ni nihče varen svojega življenja, dočim so bile vse druge osebe svobodne v diktaturah že zdavnaj odpravljene.

V svojem izmišljenem poročilu je Goebbels nehoti povelil predsedniku oblast, kakršne se njegov mojster Hitler že leta in leta s pridom poslužuje.

Zahvalni dnevi.

Kakor kaže, bo ta letos v Ameriki spet dva Zahvalna dneva: 20. in 27. novembra. Ker ni postavno določeno, da bi moral biti praznik — Zahvalni dan — baš zadnji četrtlet novembra, dasi je to že od nekdanj precej vzkorenjena navada, je predsednik zadnja leta premaknil praznik na predzadnji četrtlet v novembru.

Ljudje za Zahvalni dan precej potrošijo, dočim so od zadnjega četrtka v novembru do Božiča le dobri trije tedni.

Predsednik je ustregel želji trgovcev, ter to razdobje za teden podaljšal, da ima javnost za božične nakupe cel mesec dni časa.

Nekateri bodo navzlic predsednikov odredbi praznovali zadnji četrtlet, kar je pa nazadnje stranskega pomena.

Sicer pa dva Zahvalna dneva na leto nista preveč, ampak pristopinšestdeset bi jih moralo biti.

Vsak dan sproti bi se namreč moral vsak prebivalec Amerike z največjo hvaležnostjo zavedati dejstva, da mu je dana živeti v tej teželi svobodi.

ta način bi, mogel pomožni sklad doseči vsoto, ki bi segala nad sto tisoč dolarjev.

Pa še ved! Kdor je v boljših gmočnih razmerah, bo prispeval tudi več. Mnogo, mnogo naših ljudi je, ki bodo pripravljene zavzeti se, da vsak mesec prispevajo v pomožni sklad po \$1, po \$2, ali pa več, dokler bo ta akcija v teku.

Kaj tedaj čakamo?

Slovenski listi v Ameriki, eden kot drugi, so v polni meri podpirali delo naših podpornih organizacij in bodo podpirali še dalje.

Toda, ko že rečemo: Bog se usmili našega uboga, trpečega naroda, rečimo tudi: Bog se usmili nas, naše brezbriznosti, naše malomarnosti!

Ako naše podpirne organizacije in odbori, ki so bili sestavljeni, v tem oziru ne morejo ničesar storiti, tedaj je naloga naših listov, da vzamejo v roko celo pomožno akcijo.

Kaj za božjo voljo čakamo!

— H.

JANEZ MENCINGER.

Rojen 26. marca 1838 na Brothu blizu Bohinjske Bistrice, umrl 12. aprila 1912 v Krškem.

Gimnazijo je študiral v Ljubljani, pravo na Dunaju ter bil odvetnik v Kranju in od leta 1882 v Krškem. Na Dunaju se je Mencinger pridružil "Vajevcem" in postal sotrudnik in nečičevega "Glasnika." Bil je naš prvi pisatelj, ki je zajemal snovi tudi iz meščanskih krogov in iz dobe narodnega prebujenja. Po glasnikovi dobi je Mencinger umolknil in se oglasil na novo šele leta 1886 v "Ljubljanskem zvonu" s humornimi reskami in satirami. Napisal je sliko malomestnega uradnika "Mešana gospoda" in satiro na neokusne in čisto sirove sodobne povesti. Glavna njegova spisa sta "Hojna na Triglav" in "Abadon, baika" za staree. V "Abadonu" je postal kritiko materialističnega svetovnega nazora in javnih

z ensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

POBOKA.

V nedeljo, 12. oktobra si bo sta objavila zvestoba Mr. Fr. Cerar iz Brooklyna in Miss Jean Pire iz Woodside. Poročilo bo v slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi ob 4. popoldne. Nato pa bo svatba v Slov. Narodu v Brooklynu.

Bilo srečno!

Urad: GRamercy 7-0946
Stanovanje: CHelsea 3-7061

DR. D. S. DIBICH

M. D. — KIRURG

Ruski zdravnik, govori slovensko.

BIBLE HOUSE

45 ASTOR PLACE

(3rd Ave poleg 3. ceste.)

NEW YORK CITY

Uradne ure:

Dnevno 10 do 1.

Zvečer samo ob torkih, četrtkih in sobotah: od 5. do 7.

Kakor tudi po dogovoru.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

10-6, 8, 10.

Rad se bi seznanil

s žensko, vdovo okoli 55 let staro. Mora biti zdrava, dobra in mirnega značaja. Jaz sem bolj postaren mož, imam lepo majhno farmo v lepem kraju, hišo s 6 sobami, lep vrt. Sem sam, mi je dolgčas. Pri meni ji ne bo težko. Ako katero zanima, naj mi piše, jaz pa ji bom bolj natančno povedal. Naslov je: G. R., R. 2, Calumet, Mich.

POBOKA.

V nedeljo, 12. oktobra si bo sta objavila zvestoba Mr. Fr. Cerar iz Brooklyna

Kratka Dnevna Zgodba

DRAGO KOMAC:

Medeni tedni

Filistre in materialiste svari se v naprej. Ne čitajte tega, znalo bi škoditi vaši grešni duši.

Sedeli smo za štirioglato neokroglo mizo. Meni je priročno neko sveto spoštovanje do okroglih miz, zlasti ako iste stoji v sredini sobe. No, vsak zemski trpin ima svoje muhe in tako bo tudi z menoj.

Torej sedeli smo pri štirioglati mizi in davili uro za uro, da je izginil dan. Bila nas je šestorica. Očka župan, tri mlade gospice — ena lepša in bujnejša od druge — moj na sruholni prijatelj in seveda tudi jaz. Gospod oče župan se široko sedel na častnem mestu koncu mize, ter zainagali svoje premoženje z dobro porcijo rib sojate in zraven tudi bržole. Na eni strani mize so sedele naše tri divne rožice ter pomagale gospodu županu rešiti dano mu nalogo. Srmežljivo je šlo v začetku, a kmalu je začelo vendar tudi pri njih gladko teči po nežnih grlehih, ko sva s prijateljem sedela pri zidu, vsak s svojo knjigo. Začel je govoriti o svoji knjigi, da je najino voščilo res pomagalo, naj omenim: vsaka je segnila se pri koncu koncev po par velikanskih hrušk, ki so čakale na požrešne sredi mize.

Tudi midva s prijateljem sva začutila v nekem skrivnem kotičku pajka, ki je godrnjaje predel najfinišo svilo. Pregledala sva ga s kosom na eni strani počenega mesa. Velikanski prijatelj se je hodil okrog mize ter cedil nesramno pri dostojni družbi sline.

Beseda je ustvarila besedo, da ne boste mislili, da smo samo jedli in pili ter molkali. Moj prijatelj, zagrizen materialist, je vedno govoril o fizolu, ki se leni želji in kronpirju. Slednje smo vendar pogovor nekeko zasakili in tako je prišlo, naj jim razlagam, kaj so medeni tedni.

Beseda je ustvarila besedo, da ne boste mislili, da smo samo jedli in pili ter molkali. Moj prijatelj, zagrizen materialist, je vedno govoril o fizolu, ki se leni želji in kronpirju. Slednje smo vendar pogovor nekeko zasakili in tako je prišlo, naj jim razlagam, kaj so medeni tedni.

Beseda je ustvarila besedo, da ne boste mislili, da smo samo jedli in pili ter molkali. Moj prijatelj, zagrizen materialist, je vedno govoril o fizolu, ki se leni želji in kronpirju. Slednje smo vendar pogovor nekeko zasakili in tako je prišlo, naj jim razlagam, kaj so medeni tedni.

Granka je bila ta. Kako naj jim vendar to razlagam, ko se sam nisem okusil teh tednov.

Ker pa nisem prišel oni dan vseh misli s seboj in sem jih polovico doma pustil, sem ljubil, in sklenil to zanimivo stvar proučiti in jim o priliki razlagati.

Medeni tedni — te grozne besede! Ves teden sem prebil med strahom, in apom, med dom in trdom tati vas. Naj se-li blamiram s svojim predavanjem! Tega pa že ne, v se kokiši na svetu ne. Blamiral sem se že na vseli koncih in krajih, da sem vsa oseba — jaz — nič drugega, nego velikanška — blamirala. In en ves teden sem po neumni glavi zapravil brez koristi. In teden — to je velik del mojega življenja, ki sem ga porabil za obdelovanje medenih tednov.

Prvi dan sem študiral, zakaj se imenujejo prav za prav medeni tedni. Moja buča je prethitla oni dan to:

Najslajše besede sveta so: med, sladkor in trzanka — tige. Najbrže bodo torej oni tedni najslajši v življenju. Pa čopi to dihaš, ali je res med tak strašansko sladkor in dober? Ne, meni ugajajo trzanske tige bolj, in če bi jaz krstil one tedne, dal bi jim ime — figo — figi tedni. Zopet drugi, ki rad hrusta sladkor, kričal bo: sladkorjevi tedni. Imam pa tudi prijatelja, čegar življenja smoter ni drugo, nego jesti česplje, ki jih žre s peklom vred; ta bi jih imenoval gotovo čespljevi tedni.

Pa naj bodo torej: medeni figovi, sladkorjevi in čespljevi tedni — kakor kdo hoče! a fakt je vendar, da vsi jih do sedaj imenujejo medeni tedni, in tehten vzrok morajo vendar imeti.

Med — med — med! — Lotil sem se torej dela okrog medu. — Predital sem vso knjigo o čebelarstvu, obiskal vse

Medeni tedni, pred vami stoji bil. Spravil sem svoje srce na vzdihe na papirju v zavitek, in kmalu sem že stal pred škaflijo, obsejajočo milijon skrivnosti — poštnim nabiralnikom.

Med — med — samo med, nič drugega, nego med cedil se mi je skozi možgane.

Dužal sem že pismo napol v oni ljuknici nabiralnika, kar me je udaril nekdo po ramu. Ozrl sem se in zagledal starega prijatelja.

"Na zdar, bratec! Kaj novega?" me je ogovoril.

"Med — med — ..."

"Kaj noriš? Kaj imaš med?"

"Ne, ne, medeni tedni."

"Ah vraga, ti jih imaš?" je vprašal začudeno.

"Samo poznal bi jih rad."

"Torej pojdi z menoj, ti jih pokažem."

Potegnil sem pismo iz ljuknice in šel z njim.

Sedela sva v kromi pri "Debelem biku". Povedal sem prijatelju vse svoje težave in svojo izbrano pot do medenih tednov.

Zasmejal se je glasno ter me vprašal:

Kar sem zagledal nekega dne v listu, da lovi neka gospica postene fante s svojimi ženitnimi glasi; zagledal sem torej ožes — devetnajstletne gospice s šestnajst tisoč novic — pardon ne ne, — samo s šestnajst tisoč gotovine, ki išče moža, da bi naredila skupaj — medene tedne.

Sami Lucifer me je navdahnili oni trenutek. Zapel sem vesele. Zdalj ga že imam, zdaj ga že imam — ključ do medenih tednov! Misli sem si: poskusiti hočem prvo sam te tedne, in potem pa pisati — pisati — pisati vse življenje vam o medenih tednih. Preskrbel sem si veliko poljo papirja, zavitek, sedel, pomolil tinto v pero — prav za prav narobe — pero v tinto, ter začel pisati — njej in mojim medenim tednom.

Vrsta za vrsto je rasla na papirju; iztrsel sem vso svojo dušo in srce med te vrste. To vam je bilo tako zaljubljeno pismo, da bi nanj poslušala ter je čitala gotovo najtrdosrčnejša ljubica.

Hrepenenje za proučevanje medenih tednov, kako si po drlo, vse moje svete obljube — devištra! Strast si mi bila — ostudna strast ki se lotuje poštenega človeka in ga ne izpušča več iz svojih krempljev, dokler ni ves žrtev te podle strasti.

Medeni tedni, pred vami stoji bil. Spravil sem svoje srce na vzdihe na papirju v zavitek, in kmalu sem že stal pred škaflijo, obsejajočo milijon skrivnosti — poštnim nabiralnikom.

Med — med — samo med, nič drugega, nego med cedil se mi je skozi možgane.

Dužal sem že pismo napol v oni ljuknici nabiralnika, kar me je udaril nekdo po ramu. Ozrl sem se in zagledal starega prijatelja.

"Na zdar, bratec! Kaj novega?" me je ogovoril.

"Med — med — ..."

"Kaj noriš? Kaj imaš med?"

"Ne, ne, medeni tedni."

"Ah vraga, ti jih imaš?" je vprašal začudeno.

"Samo poznal bi jih rad."

"Torej pojdi z menoj, ti jih pokažem."

Potegnil sem pismo iz ljuknice in šel z njim.

Sedela sva v kromi pri "Debelem biku". Povedal sem prijatelju vse svoje težave in svojo izbrano pot do medenih tednov.

Zasmejal se je glasno ter me vprašal:

"Ali veš, kje sedim sedaj?"

"Da v kromi pri Debelem biku."

"Dobro, zadel si jo. Vidim, da si se nekoliko pri poštni pameti. Torej ti razodenem to skrivnost o medenih tednih."

Kakor ti je znano, sta morala Adam in Eva iz paradiza, ker sta kradla jabolka. Zalostna in objokana sta jo maha-tja proti izhodu raja — v svet. Tako stopamo tudi mi iz raja brezskrbnega življenja — v drugi svet.

PRIPRAVLJENI NA BOJ V BURMI

Indijska artilerija, ki pripada angleški armadi na Daljnem Istoku, se vežba neke ob obali Burme.

Poroka pri raznih narodih

Pri raznih divjaskih narodih, pri katerih možje svoje žene kupujejo, obstoji poroka v bistvu v tem, da ženin ali s silo ali navidez ugrabi dekle iz rodnice hiše. Temu ropu sledi navadno velika pojedina, katere se udeležijo vsi sorodniki in znanci.

Blagoslovljanje sklenjene zaveze po duhovnikih pojavlja se pri vseh narodih šele na višji stopinji omike. Pri starih Hebrejcih so sklepali zakon stariši ali bližnji sorodniki, čestokrat v odsotnosti ženina ali neveste. Ženin je moral plačevati nevestinemu očetu kupnino, katero so revni morali odslužiti z večletnim blapčevanjem — na primer Jakob po sv. Pimn.

Ženitna pogodba se je sklepala ustmeno pred pričami šele po povratku iz babilonske sužnjosti so se delale pisemne pogodbe. Na dan poroke je odpeljal ženin nevesto popolnoma zgrinjeno na svoj dom, kjer se je obhajala svatba. V časih po Kristusu je bil zakon šele sklenjen, ko je ženin pod poročnim nebom nataknil nevesti prstan z besedami: "S tem prstanom si mi posvečena po postavi Mojzesovi in Israelovi."

Pri starih Grkih ovcenčevala sta se ženin in nevesta na dan poroke s cvetličarji in trakovi. Na večer je prišel ženin po nevesto na njen dom ter jo odpeljal na vozu. V voz sta bila vprežena dva vola. Deklice, ki so nosile rešeto in kolovrat, so šle v spredu; nevesta je sedela držala v rokah posodico ječmena, znak, da donese kruha k hiši.

Pri vstopu v ženino hišo so obsuli prijatelji novoročenca s figami in drugim sadjem v

znajenje prihodnjega blagostanja. Nato se je slovesno sežgala svoja nevestinega voza; češ, da nevesta ne bo mislila na vrnitev k staršem. Pojedina z godbo in petjem je končala celo slavnost. Znamenito je, da so Spartanci moškim pred 30. in ženskam pred 20. letom branili zakon.

Pri starih Rimljanih je nevesta dan pred poroko odločila svojo deviško obleko ter jo darovala boginji sreče. Na dan poroke je oblekla obleko zakon-skih žen, se opasala z volnenim pasom in si zakrila obraz z rumenim pajčolanom. Darovalo se je bogovom zakona v prvi vrsti boginji Junoni, in nato je odvedel ženin nevesto na svoj dom, spremljan od bakljonocev. Na ženinem domu so vprašali nevesto, kdo je. Ona je odgovorila, obrnjena k ženinu: "Kjer si ti gospodar, tam bom jaz gospodinja," ter ovila okoli podbojev hišnih vrat volnen trak. Sedaj so nevesto dvignili in jo nesli čez prag ter ji, stoječi na oveh koži, izročili hišne ključe. Samo ob sebi amevno je tudi pri Rimljanih zaključila celo slavnost pojedina z godbo in petjem.

Pri starih Germanih je bil zakon pred 20. letom in zakon med sorodniki strogo prepovedan. Pri njih je bila glavna stvar zaroka, pri kateri je ženin nevesti izročil kako darilo, katero je v poznejših časih nadomestil prstan. Ostanek te obse najdemo še danes pri Angliji, pri katerih daje samo ženin nevesti zaročni prstan. Zaroko se je sklepalo pri Germanih v pričo štirih mož ter se je končala s tem, da so ženina in nevesto peljali trikrat okoli do-

in Eve za ukradeno jabolko in v svoji dobrotljivosti se je nasmešnil ter sklenil: "Človeški rod imej od vekov v veke, ko se združi s svojo družico, medeno sladke tedne. Živi one dneve samo v opojni ljubezni in sreči, potem pa prične pokora, ki sem ti jo določil. Srkbi in boji naj bodo tvoji nadaljnji darovi ..."

Prijatelj, oženi se in poskušaj ti one prekrasne tedne. Čim več panjev medu prineseš s seboj iz raja mladosti, tem več medenih tednov boš imel. Panje pa moraš ukrasti. Si sam pridobiti, a ne z denarjem, kakor si hotel ravno danes storiti.

Tako — zdaj pojdi in poišči si ulnjak, v katerem najdeš medu, najslajšega medu — dekle s poštnim, blagim srcem. Ukradi ga in beži iz paradiza.

Prijatelj je končal. Pomirjena je bila moja duša — ključ do medenih tednov sem dobil. Raztgal sem ono pismo — in ona gospica si je izbrala drugo.

Gospica Petrina in druge, zdaj vemo, zakaj se imenujejo — medeni tedni.

mačega ognjišča. Nekaj časa po tej zaroki je odvedel ženin svojo nevesto na svoj dom v spremlstvu sorodnikov prepevajčih ženitovanske pesmi.

Enake obrede so imeli tudi naši predci, pri katerih je ženinov dom, kjer so sprejeli nevestin voz z vodo in bakljami ter so jo z raznimi obredi odvedli v hišo.

Po znanju krščanstva so se vpeljali pri poroki cerkveni obredi, ki obstoje v bistvu nespremenjeni še danes. Pri prvih kristjanih so se neveste brez venca k poroki, ke so ga smatrale kot pogansko šego; šele v 4. stoletju po Kristusu se je nevestin venec zopet udomačil.

Zakonski prstani so se uvedli šele v 10. stoletju.

BANJAMIN IPAVEČ.

Rojen 24. decembra 1829 v Št. Juriju na Stajerskem, umrl 20. decembra 1908 v Gradcu.

Obiskoval je g. imnazijo v Celju in v Gradcu, študiral je zdravništvo, postal je leta 1857 zdravnik in se naselil v Gradcu.

S slovensko glasbo se je pričel baviti leta 1850 kot pevovalja graškega društva "Slovenija". Uglasbil je nad 120 pesmi za en glas, dvo- in večglasne, četverspeve za mešan zbor, kantate, kompozicije za klavir, opereto "Tičnik" ki je časovno druga slovenska opereta in lirsko opero "Teharski plemiči", ki je bila prvič izvajana leta 1892.

RAZPRODAJA SLOVENSKE KNIJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andrej Ternovac (Ivan Albrecht)
Blagajna Velikega Vojvoda (Frank Heller)
Anderenove pripovedke za slovensko mladino
Bele noči mali junak (Dostojevski)
Božji mejniki (Ivan Pregelj)
Florska zgodba (Aleks. Sirovnik)
Gospod Friderik Zaima in njegova družina (Fr. M. Dostojevski)
Katan, voljeli pes (J. O. Curwood)
Kaj se je Makar sanjalo (V. Korolenko)
Na različnih potih (Frane Erjavc)
Peter Pavel Clavar (Dr. I. Pregelj)
Pravica Kladiva (Vladimir Levitski)
Silka Dorine Gray (Oscar Wilde)
Vreme duše v tleh (Froster Mirine)
Zapiski iz življenja (A. M. Dostojevski)

Po 70c zvezek

Do Otrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernade)
Ostran, pograda (James Oliver Curwood)
Po strani klobuk (Dmitrij Felgel)
Sergant Diavolo (Marcel Priollet)
Zelena cesta (Zane Gray)
Zlati Panter (Simclair Gluck)
Gospodarka sveta (Karl Fidor)
Hektorjev meč (Rene La Bruyere)
Rdeča megla (O. R. Frick)

Po \$1 zvezek

Ugrabljeni milijoni (E. G. Seltzer)
Veridica (Pater Kajetan)
Sirok (E. S. Thompson)
Budaraka balada (Marja Majerjeva)
Prigodbe čebelarja Majo (Waldemar Bomsel)
Fingivinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Kac)

Po \$1.25 zvezek

Skrivnostni glasbenec (Favet Keller)

Po \$1.50 zvezek

Zlota in kazen (F. M. Dostojevski)
Tigrovi zablje (Maxime Lablanc)
Kristof Dimar (Jack London)
Misterija (Gustave le Rouge)

Po \$2 zvezek

Prelezen (Franco Kildrie)

Po \$2.50 zvezek

Vianjeva repatica (Vl. Levitski)

Naročite pri:
KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

Spisi Josip Jurčiča

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravilice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrhat Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Ovet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodbja v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetakega oeserja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku emridi. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Bokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grašel. — Ponarejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10

POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

vezava umetno \$5c

KVIŠKU SRCE — (št. 355)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

v belom celolidu \$5c

KVIŠKU SRCE — (št. 408)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 255 strani

vsevali Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI — (št. 410)

2 1/2 x 4 inčev — 255 strani

vsevali Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

SEKRETI ZA DUŠO

3 x 4 1/2 inčev — 512 strani

Cena \$1.75

NEVESA NAŠ DOM — (št. 418)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev

Cena 75c

SVETO PISMO

..... \$3.

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo niski ceni, jih tudi moramo prodajati po gori omenjeni ceni. Zato pa ni opebno vilika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi pomagati.)

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven

fino vezano \$3

v umjetno vezano \$5

CATHOLIC POCKET MANUAL

v fino umjetno vezano \$1

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

105

Zofijin svak, grof Jaroslav Thun-Hohenstein je čez nekaj dni sporočil, da vlada v akademiji zaradi tega ogorčenja in brezmejnega besnosti. Franc Ferdinand se je smejal. Zofija se je radovale; ljubljani mož je imel svoje razvedrilo.

A takšne prilike so bile redke. Večkrat je pohvalno govoril o polkovniku Conradu pl. Hotendorfu, ki mu je bil pripravljen v Tropavi nekaj prijetnih ur. Na inšpekcijskem potovanju k vojaškim vajam na Primorskem je znova videl tega častnika, ki je bil med tem postal brigadir v Trstu, vendar je imel premalo časa, da bi se bil ugotovil pomeniti z njim. Kmalu potem, pri cesarskih manevrih na Ogrskem je bil spet ločen od Zofije in se je čutil med generali, s katerimi je preživljal čas velikih vojaških vaj, zapuščenega in nesrečnega. Pisal je Zofiji pisma, ki so pričala o globoki poboitosti.

Priporočila niti je, naj poizve, ali ne biva ta čudni baron Conrad, ki je tako tople govoril o njem, kje v območju manevrov. To ni bil napačen svet. Conrad je bil v neki zanikar-ni vasi na maneverskem ozemlju. Franc Ferdinand se je takoj odpejal v tisto vas in povabil presenečenega častnika na izlet v svoji kočiji.

Na tej vožnji se je odločila Conradova usoda. Pripovedoval je nadvojvodi, da se je ob italijanski meji zadnja leta marsikaj izpremenilo, italijanske priprave za vojno da so spet močno napredovale in irendenta da je čeda je brezobzirnejša v prirejanju svojih protivastriskih izpadov. Vzel je iz žepa zapisnico ter načrtal strahotno sliko vojnih priprav in utrdbe-nih del okraj meje.

"Ko bi imeli takšnega moža na Dunaju na vplivnem me-stu..." je pomislil Franc Ferdinand sam pri sebi. Rekel je: "Verjamem vam že, a dokler imamo v monarhiji toliko sprtih narodnosti, se ne moremo ganiti. Kdo bi bil prav za prav zanesljiv, če bi prišlo do vojne? Kaj mislim o Madžar-rih, vam je znano. O Jugoslovanih in Italijanih mi pripove-dujete takšne da se mi jezičijo lasje na glavi. Čehi so tudi le deloma zanesljivi pomislite samo na ogabno komedijo, ki jo Mladocihi venomer igrajo na Dunaju. K temu prihaja zdaj še to, da hočejo proodrimovski Nemci pokvariti celo naše vrle nemške vojske. Torej odkod naj prav za prav vzamemo za nesljive vojske, če pride do vojne?"

Conrad se je nasmehnil. "Cesarska visokost, v resnem slučaju bodo vsi ubogali, če bomo prav ravnali z njimi. Stari Grillparzer je nekoč zapisal o tem nekaj tako lepega, da mi je nehotno ostalo v spominu. Ako vaša cesarska visokost do-voli, bi ponovil tiste verz:

Kdor se je Slovan ali Madžar rodil,
se zastran besed ne prepira;
on gre za klicem, pa najsi bi nemški bil,
kajti: Wortwanz je češka in ogrska vera."

"Zelo lepo a recite to Madžarom gospod Conrad! Ne, meni se zdi naša prihodnost zelo motna, dokler ni narodnost-no vprašanje rešeno."

"In vendar, cesarska visokost, vendar se ne bo moči ogniti vojne. Močno vojsko moramo imeti, to je važnejše. Skrajni čas bi bil, da se lotimo reorganizacije. Dokler nimamo močne vojske, si dovoljujejo sovražniki za mejo in v notranjosti vsakršno podlost."

Po tej vožnji v kočiji je bil Franc Ferdinand trdno nam-nenjen, da ob svojem času zaupa baronu Conradu najvažnejše mesto v armadi. A kdaj bo to? Za zdaj ni mogel nad-vojvoda niti z mnogimi neznatnejšimi predlogi stopiti pred cesarja.

Cesar je le obotavljaje se in nerad ustrezal željam Franca Ferdinanda. Kdor se je prišel k cesarju pritožiti o prestolo-nasledniku, je našel zmerom odprto uho. Kadar je moral ce-sar razsoditi navzkrižje med prestolonaslednikom in kakim nasprotnikom Franca Ferdinanda, je imel nasprotnik lahek posel.

Na Ogrskem so to vedeli. Na Ogrskem je bilo tudi zme-rom dovolj snovi za navzkrižja. Vsako prestolonasledniko-vo potovanje v tujino je bilo Madžarom dobro doša snov za prepri. Pograbilo je niso samo iz sovraštva, ampak tudi iz veselja do igre. Nevarna igra "mačka in miš" z bodočim ogrskim kraljem je radostila vsako madžarsko srce in sleher-no navzkrižje se je razvijalo v viteško častno zadevo, bolj napeto od dvoboja ob najtežjih pogojih.

Potovanja v tujino, ki se je Franc Ferdinand prejšnje čase rad in z lahkimi srecem odpravljati nanje, so postala po njegovi ženitvi nasprotnikom najpripravnijši izgovor za nova poni-žanja. Žena ga ni smela nikoli spremljati na tuje, ker bi bili vsi evropski dvori odločno zavrnili domnevo, naj častno sprej-mejo soprogo na levo roko. Zofija, ki se je na Dunaju in v Konopištu razumno odmikala od sovražnega sveta, je hudo trpela, ker je morala puščati ljubljene moža samega na po-tovanja v tuje prestolnice. Ali je skrivaj upala, da bodo tudi vladarji širokodušnejše od starega cesarja gledali na neena-rodnost gostove žene? Ali je mislila, da bo dal kak tuj vlad-dar dunajskemu dvoru dober zgled? Ker se to ni zgodilo, je bila Zofija brezmejno razočarana.

Ni se moglo zgoditi ker Franc Ferdinand za zdaj niti ni tvegval poizkusa, da bi vzel ženo s seboj v tujino. Zamerila mu je to previdnost, čeprav jo je priporočal razum. Vsak načrt za novo potovanje v tujino je prinesel častihlepni ženi muko in srčno gorje. Da je morala ostati doma, je bilo o-pižanje, ki ga je navadno v nekaj dneh prebolela. Vse huje jo je težila gotovost, da mož na svojih potovanjih v tujino mo-čneje kakor doma občuti razliko, ki jo delajo med enakorodnim in neenakorodnim zakonom celo tisti vrstniki, ki so mu na-klonjeni. To, da je moral svojo ženo skrivati in da so se po-vozd strahoma ogibali vzeti na znanje, da takšna žena voliče obstoji, ga je spet in spet opominjalo, da niso le njegovi so-vražniki mnenja, da je storil nedostojno, pomizevalno dejanje, ki ga je treba z vpludnim molkom prezreti.

(Nadaljevanje prihodnjici.)

Obisk v Kanadi

Pisec MICHAEL PREBILICH, Eveleth, Minn.

Nadaljevanje

Zraven tega vreleca je tudi ugodnosti za turiste; nekateri State park. Na tem vrelecu je se ustavijo tu za celo poletje, prirejen nekaj brod in pripet na močno žično vrv in ista je za-žo po vodi. Zdrav užitek za razpeta od enega konca do dru-gega nad vodo. Potem brodu se obiskovalci lahko vozijo čez vodo in iz njega gledajo nad 50 čevljev globloine, v kateri bruha ali izvira iz dna jezera voda. Voda v tem jezeru je kristalno čista, da se lahko vi-di v njo, kakor v čist jaseen zrak. Nekaj zanimivega je si-to ogledati. Lepa je narava. Človek bi imel še veliko več opisati ob tej krasni naravi, ampak se bojim, da novine ni-majo za tako obširno pisanje zadosti prostora, zaradi tega moram pisanje nekoliko skraj-sati.

Zraven tega veliknega vreleca je državna riboredilnica. Takš-nih riboredilnic ima država Mi-chigan štirinajst, v katerih iz-redijo na tisoče rib letno. Ko smo si tu dobro vse ogledali, se nam je mudilo naprej, da pre-voznino svoje namenjene milje od 500 do 600 na dan. Poče-či ne vozimo, ampak si za pre-nočišče vzamemo kabino, katē-rih se najde polne ob poti po državi Michigan in Wisconsin. Pa tudi poceni so. Za kabino z dvema posteljama in vsa druga ugodnost v njih, stane \$1.25 do \$1.50 za noč. Posi-mezne so pa po 1 dolar za noč. Najprej pridemo v mesto Ma-stiniquette, katero je na primer tako velika, kakor je naše so-sedno mesto Gilbert, Minn., o-koli 2000 prebivalcev. V tem mestu se nismo nič vstavili, ampak smo se vozili narav-nost naprej, ker smo še imeli približno 200 milj, da doseže-mo kanadsko mejo v Sault Ste. Marie.

Po ti novi cesti št. 2. smo to krajšo nasprotno pot zgrešili in tako zavozili ob jezero Michi-gan noter na pretoka St. Ignace. Kakor nalašč sem zgrešil nasprotno pot št. 48 in zavozil na ta pretok. Pozneje mi ni bilo žal, da sem imel enkrat pri-ložnost ogledati si te kraje, kjer se delijo jezera Michigan in Huron, po katerih plavajo ladje na vse strani Združenih držav in Kanade. Od tukaj se človek za mali denar lahko od-pelje v Chicago, Detroit, Cle-veland, Toronto, Ottawa, in do Quebec po St. Lawrence reki. Tukaj v St. Ignace so tudi lepe

ugodnosti za turiste; nekateri se ustavijo tu za celo poletje, lovijo ribe, plavajo in se preva-žajo po vodi. Zdrav užitek za človeške živce in dobro razve-drilo za um. Nadalje smo si tu-dij ogledali misijonsko posta-jo, kjer je leta 1671 Father Marquette, znani francoski mi-sijonar ustanovil misijonsko postajo, kjer je v tistih časih poučeval divje Indijance v ka-toliški veri. Še danes tam sto-ji spomenik in grob tega misi-jonarja. Naokoli pa je več in-dijanskih naselbin. Ko smo si tukaj že zadosti ogledali, se zopet odpravimo naprej proti mestu Sault Ste. Marie. Od St. Ignace do Sault Ste. Marie smo se imeli voziti 60 milj, in to smo naredili v eni uri. Vozili smo se še zmiraj po lepi državi Michigan in dospeli smo v mesto Sault Ste. Marie ob tretji uri popoldne. Kakor zadnjič, ko smo bili tukaj pred petimi leti, smo si tudi zdaj že-leti ogledati zgodovinsko sve-tovno znano Soo Locks (kanal) na Ste Marie reki, skozi katere vodne pregrade ali vrata plava-jo parne ladje preobložene z mnogo ton tovara, katerega prevažajo iz jezera Superior v jezero Michigan, Huron, Erie in Ontario in to gre tako na-prej dan in noč, noč in dan in ravno tako plavajo parne ladje nasprotno v jezero Superior. Tukaj zapelajo ladje v kanal, v katerem so dvojna velika že-lezna vrata, ena na vsako stran kanala in ako na primer gre la-dja iz jezera Michigan, zapre v kanalu ta velika železna vrata za ladjo in druga odpre pred la-djo in na ta način se voda vzdigne v vršino vode jezera Superior in na ta način voda vzdigne ladjo na obel, da lahko pluje naprej.

Nasprotno pa znižujejo ladje naprej omenjena jezera. Ta kan-al, sem rekel, smo si ogledali pred petimi leti, ko smo bili tu zadnjič. Ali zdaj je tukaj vo-jaska straža in nikomur ni do-voljeno blizu kanala zaradi voj-ne v starem kraju. Bojijo se, da bi mogoče tukaj kdo saboti-ral.

Predno smo se podali na brod (majhno ladjo, s katero preva-žajo avtomobile in potnike čez mejo v Kanado) smo si najpo-prej namenili nakupiti vse po-treščine za na pot in tudi avto smo dobro nasitili in še nekaj

"extra" gazolina vzeli s seboj, ker to smo dobro vedeli, da v Kanadi je vse dražje. Okoli 5. ure smo že bili pripravljeni in čakali pri vodi, da pride brod ali ladja. Brod vozi tja in nazaj vsake pol ure. Na njo gre lahko osem avtomobilov in več ko sto potnikov. Za prevoz za avto in nas — po številu štiri-h — sem plačal tja in nazaj \$1.65.

Na drugi strani pred kanad-sko stražo je bilo to leto zara-di cenzure čisto lahko. In to zaradi tega, ker to leto je Ka-nada vabila ameriške turiste in zato jih niso čisto nič bantovali. Zadosti je bilo, ako je človek imel pri sebi le majhen dokaz, kakor na primer registrirano karto, od avtomobila in še naj-boljšje je, da imemo pri sebi pri sebi državljski papir. Ko ti zabeležiš številko licenca od avtomobila in te povprašajo, kam si namenjen in koga imaš v Kanadi in greš pogledati in kako dolgo nameravaš ostati v Kanadi, te pustijo naglo dalje.

Če ne misliš ostati več kakor 60 dni, ti napišejo nalašč za to ti-skelno dovoljenje, s katerim po-tem lahko potuješ brez vsakih neprimlik po vsej Kanadi. Zda-j so vsi ljudje registrirani po Ka-nadi in morajo zmiraj nositi registracijske karte s seboj. Če je nimajo, so kaznovani in mo-rajjo plačati globo \$5.00. Nam je bilo dovoljeno tudi s seboj vzeti robe ali blaga za svojo rabo, v vrednosti \$100. Zraven se tudi sme s seboj vzeti en funt tobaka, 5 cigar in 300 cigaret.

Ko smo vse opravili s cenzu-ro, nam je oficir ukazal iti na-prej.

Od tu smo se vozili skozi me-sto Sault Ste. Marie. Tukaj zraven kanala sta dve mesti pod istim imenom, eno na ame-riškanski, drugo na kanadski strani. Naj še poprej opomni-mo da v mestu Sault Ste. Marie na kanadski stani živi približno 40 tisoč prebivalcev, več, kako na ameriški strani. Prvo imo 23 tisoč prebivalstva, drugo pa 14 tisoč. Od mesta naprej smo se vozili po Canadian Royal High-way" št. 17 proti mestu Sud-bury. Kako čudno se mi je zde-lo, da so zdaj tudi po Kanadi numerirali pote. Pred petimi leti nisi videl tega. Takrat so ob potih bili postavljeni roka-zi, kot v starem kraju in so z napisom kazali pot proti bliž-njemu mestu. Zda-j smo vozili tudi po cementirani cesti. Kako sem bil vesel, da se bomo po Kanadi od tukaj naprej vozili po cementirani cesti. Ampak to moje veselje je trajalo samo 20 milj in potem sem se zopet

moral zadovoljiti z peskom po-suto, potjo. Seveda, tudi po takšni poti se dobro vozi, am-pak bolj počasi, kakor da bi o-rehe trli.

Še isto popoldne smo nape-ravali priti v Sudbury, kate-ro mestojesaficEromestojesa ro mesto je samo 225 milj od Sault Ste. Marie. Ali zaradi slabe poti in dežja, kateri je proti večeru lil kot iz škafe, smo se morali peljati s krajšo vožnjo, ter se ustaviti v majhni naselbini po imenu Massey. Tu-kaj smo dobili prav ugodne ka-bine in jako poceni, \$1.50 za noč z dvema posteljama. V Massey je bila ura premakne-na za dve uri naprej. Mi smo se držali po našem času, katere-ga smo prinesli iz Minnesote in smo mislili, da je bila ura 8.30 zvečer. Kakor čudno se mi je zdelo, da ob jasnem dnevu ne vidim nobene duše zunaj. Bili so že vsi ljudje v posteljah Re-kekel sem svoji družini: "Mi-slim, da so tukaj ljudje kot ko-koši. S' kokoši menda gredo spat in z kokoši pa vstanejo."

(Nadaljevanje prihodnjici.)

STANISLAV ŠKRABEC.

Rojen 7. januarja 1844 v Hro-vači pri Ribnici, umrl 6. okto-bra 1918 v franciškanskem sa-mostanu v Ljubljani.

Leta 1867 je bil posvečen za mešnika, bil 1868 do 1870 učitelj na franciškanski gimnaziji v Novem mestu, obiskoval tri leta graško univerzo in prišel nato v franciškanski samostan na Kostonjevic pri Gorici, od koder ga je po 42 letih pregnala svetovna vojna v Ljubljano. Njegove razprave, ki jih je ob-javljajal na platnicah "Cvetja z vrtov sv. Frančiška" pomenja-jo novo dobo v našem jeziko-slovju in razvoju književnega jezika. Poglavitni namen nje-govih spisov je bil, določiti pravo izreko in njej primerno pi-savo. Oprostil je naš književni jezik mnogih nepotrebnih in neslovenskih oblik, ki so jih bi-li od leta 1848 vtihotapili na-vdušeni Ilirci in iskavci skup-nega vseslovenskega jezika. V znanstvenem svetu je zaslovel s svojimi razpravami o slove-nskih glasovih in slovenskem naglasu, ki tvorijo podlago za vsako nadaljno raziskovanje.

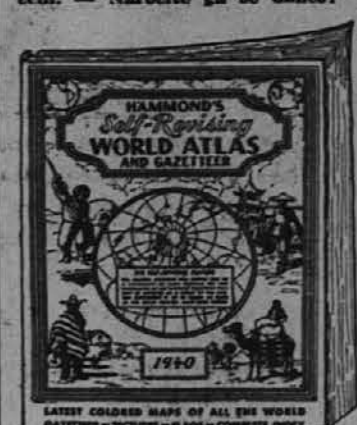
ANGELIK HRIBAR.

Rojen 3. marca 1848 v Zgor-njem Tuhinju nad Kamnikom, umrl 6. aprila 1907 v Ljubljani.

Šolal se je v Kamniku in v Ljubljani, kjer ga je poučeval v glasbi Anton Nedved. Po do-vršenem šestem gimnazijskem razredu je šel k franciškonom, bil nekaj časa v Kamniku in od leta 1873 voditelj franciškansk-kega cerkvenega zbora v Ljub-ljani. Napisal je veliko število cerkvenih skladb, ki so se raz-širile po vsem Slovenskem in ki jih ljudstvo rado poje. Nada-njeval je Ribarjevo delo, strnil njegovo dobo in cemilijansko v harmonično enoto. Izšel je iz ljudstva in delal za ljudstvo ter si tako priboril trajno me-sto med priljubljenimi sklada-telji naroda.

IMATE ZE TA PRI-ROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošlje-mo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga že danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

42 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in sestav vodnih dr-zav;
45 svetovnih slik popolnoma o-snaženih;

Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MEJE
NEMČILO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV AL-BANIJE

PRIKLIJUČITEV ČEHOSLOVA-SKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Pošljite svoto v znakah po 3

oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID. KI SAM SEBE POPRAVIJA

KUPON, ki ga doblite z atlasom in to ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida. Vam da-je pravico, da doblite dodatne zemlje-vids s novimi mejami vojskulo-čih se držav, kakor bodo preme-njene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

bil nekaj časa v Kamniku in od leta 1873 voditelj franciškansk-kega cerkvenega zbora v Ljub-ljani. Napisal je veliko število cerkvenih skladb, ki so se raz-širile po vsem Slovenskem in ki jih ljudstvo rado poje. Nada-njeval je Ribarjevo delo, strnil njegovo dobo in cemilijansko v harmonično enoto. Izšel je iz ljudstva in delal za ljudstvo ter si tako priboril trajno me-sto med priljubljenimi sklada-telji naroda.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam priha-rate nepotrebnega dela in stroškov, Vse prosmo, da skušate naroči-no pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu imet zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravi-čeni obklati tudi druge nasebine, kjer je kaj naših rojakov nase-ljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Lounshin
COLORADO:
Pueblo, Peter Oulig.
Waisenburg, M. J. Bayak
INDIANA:
Indianapolis: Frank Zupančič
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil
Cicero, J. Fabian (Chicago, Ozevo in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spetich
Maconah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Warick
MARYLAND:
Kitts Miller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar
MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Pesbel
Eveleth, Louis Gonda
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, John Porle
MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Wahash, L. Champs
NEBRASKA:
Omaha, F. Broderick
NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Karl Strubela
Little Falls, Frank Masle
Worcester, Peter Rode
OHIO:
Barberton, Frank Treha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kar-linger, Jacob Reank, Job. Stappis
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kuma
Youngstown, Anton Kibati
OREGON:
Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevtnikar
Conemaugh, J. Brenovec
Corydalle in okolica, Mrs. Ivzav
Rupnik
Export, Louis Zupančič
Farrell, Jerry Okoru
Forest City, Math. Hancs
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencsak
Imperial, Vence Palcich
Johnstown, John Polants
Kraya, Ant. Tanzelj
Luzerne, Frank Reiloch
Midway, Joud Zant
Pittsburgh in okolica, Philip Proga
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Rehtfwr
West Newton, Joseph Jovan ...
WISCONSIN:
Milwaukee, West. Alila, Fr. Shch
Sheboygan, Joseph Kakes
WYOMING:
Rock Springs, Louis Tancher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik trdn potrdilo na svo-
to, katere je prejel. Zastopnika tope
priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr.
F. J. Kara. Vesnar
Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj berejo knjižice —
"How to become a citizen of the United States".
V tej knjižici so vse pojasnili in sako-
ni za naslojono
Cena .25c

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Du-lar. 278 strani. Cena trda vez
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca:
opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.
Cena \$1.50

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 148 strani.
S slikarji
Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM
VEDENJU. 111 strani
Cena 50c

MLIKARSTVO. Spisal Anton Feva. S slikami
108 strani.
Knjiga za mlekarjo in ljubitelje mlekarkar-
stvih.
Cena 50c

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vesar
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno,
umetno in strojno ključavničarstvo ter žele-
znicarstvo.
Cena \$1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal st. MAJAK. Trije
deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez
Poljuden in natančen opis odkritja novega
sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter
je sestavljen po najboljših virih.
Cena 50c

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer.
163 strani.
Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani
Cena .25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.